

Program wychowawczo – profilaktyczny

Szkoły Podstawowej nr 323 im. Polskich Olimpijczyków w Warszawie

Spis treści

I. Wstęp

1. Opis funkcjonowania szkoły:
  - A. *Charakterystyka środowiska szkolnego,*
  - B. *Podmioty wspierające.*
2. Założenia wychowawczo-profilaktyczne programu.
3. Podstawy teoretyczne programu.
4. Wyniki diagnozy potrzeb i problemów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka.

II. Podstawy aksjologiczne programu

1. Wizja szkoły.
2. Sylwetka absolwenta.

III. Cel nadrzędny i cele szczegółowe.

IV. Harmonogram działań wychowawczych i profilaktycznych.

V. Monitoring i ewaluacja programu.

I. WSTĘP

1. OPIS FUKCJONOWANIA SZKOŁY

A. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły wzięto pod uwagę wielowymiarowe obserwacje uczniów prowadzone przez nauczycieli, zespół psychologiczno-pedagogiczny, rodziców, pracowników niepedagogicznych szkoły oraz ankietę ewaluacyjną przeprowadzoną wśród rodziców, uczniów i wychowawców klas nt. czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym. Zwrócono uwagę na najczęściej pojawiające się problemy opiekuńczo-wychowawcze w naszym rejonie, sytuację demograficzno-ekonomiczną oraz potrzeby profilaktyczno-prewencyjne uczniów i ich rodzin. Diagnozę środowiska wychowawczego szkoły przeprowadzono także na podstawie analizy sprawozdań z Zespołów Wychowawczych, przeprowadzonych badań socjometrycznych, corocznych wniosków z realizacji programów.

Szkoła Podstawowa nr 323 im. Polskich Olimpijczyków w Warszawie usytuowana jest w dzielnicy Ursynów m. st. Warszawy. Ursynów jest największym zespołem osiedlowym stolicy, dynamicznie zmienia swój charakter, głównie dzięki centrom handlowym, rozrywkowym oraz instytucjom publicznym i kulturalnym. Mieszkańców tej dzielnicy charakteryzuje stosunkowo wysoki poziom aspiracji życiowych. Placówka od roku szkolnego 2017/2018 pracuje w dwóch lokalizacjach. Klasy I-III uczą się w budynku przy ulicy Warchałowskiego, a klasy IV-VIII w budynku przy ulicy Hirszfelda. W roku szkolnym 2025/2026 udało się stworzyć jednozmianowy plan lekcji w obu budynkach. Do szkoły uczęszcza ok. 900 uczniów, co charakteryzuje nas jako dużą szkołę w dużym mieście. Uczniowie mają możliwość korzystania z nieodpłatnych zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie szkoły – koła zainteresowań są dostosowane do potrzeb i zainteresowań dzieci. Szkoła dysponuje odpowiednimi pomieszczeniami, sprzętem i pomocami dostosowanymi do wymagań organizacyjnych oraz potrzeb dzieci. Nad procesem edukacyjnym i wychowawczym uczniów czuwa wykwalifikowana kadra pedagogiczna.

W naszej szkole wprowadza się elementy oceniania kształtującego. W sposób trwały zmieniło to tradycyjne podejście do kształcenia i edukacji. Aby sprostać wymaganiom nowoczesnej szkoły, postanowiliśmy zmienić rolę nauczyciela z wykładowcy na koordynatora pracy ucznia, dać uczniowi umiejętności uczenia się i kreowania swojej przyszłości, zmienić

aranżację przestrzeni nauczania tak, aby nastąpiła realna komunikacja między uczniami. W tym celu wykorzystaliśmy metodę projektu, elementy oceniania kształtującego takie jak: samoocena, ocena koleżeńska, metoda zielonego ołówka i czasomierz, czyli zarządzanie czasem pracy na lekcjach. Stworzyliśmy również edukatorium artystyczno-techniczne, doprecyzowaliśmy konkretne zadania dla świetlicy i zmieniliśmy aranżację przestrzeni szkolnej. W bieżącym roku szkolnym w budynku przy ulicy Hirszfelda wykonywana jest całościowa termomodernizacja.

Nasza szkoła kładzie się duży nacisk na współpracę z rodzicami, ponieważ tylko wspólne oddziaływania wychowawcze na gruncie dom rodzinny – szkoła mogą przynieść oczekiwane i pozytywne efekty wychowawcze. W tym celu prowadzimy regularną pedagogizację rodziców, organizujemy cykliczne zebrania z rodzicami, dni otwarte, konsultacje oraz rozmowy indywidualne. Aktywizujemy rodziców włączając ich w życie zespołów klasowych.

B. PODMIOTY WSPIERAJĄCE

Działalność dydaktyczno-wychowawczą i opiekuńczą szkoły wspierają liczne podmioty, będące zarówno instytucjami i placówkami publicznymi jak również organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi. W szczególności wymienić tu należy następujące instytucje:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 18;
2. Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy;
3. Zespół interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
4. Komenda Rejonowa Policji;
5. Straż Miejska;
6. Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich, II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
7. Międzyszkolny Akrobatyczny Klub Sportowy (MAKS);
8. Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń (WCIES);
9. Stowarzyszenie Bliżej Dziecka;
10. Stowarzyszenie Studio Psychologii Zdrowia;
11. Fundacja Manzana;
12. Akademia Pedagogiki Specjalnej;

13. Caritas
14. Fundacja "Miś"
15. Uniwersytet Warszawski:
16. Schronisko na Paluchu;
17. Państwowa Stacja Epidemiologiczna;
18. Bibliotek publiczna dla dzieci nr 7 przy ul. Warchałowskiego 7 w Warszawie;
19. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie (WCPR);
20. UNICEF;
21. Teach for Poland;
22. Fundacja Zaprojektowane do Działania;
23. Fundacja Nowoczesnej Edukacji;
24. Centrum Wspierania Rodzin "Rodzinna Warszawa";
25. Warszawski Uniwersytet Medyczny;
26. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie pojawieniu się i występowaniu niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować. Jest to też system działań wzmacniających lub podtrzymujących pozytywne postawy uczniów w toku wychowania realizowany podczas działalności edukacyjnej szkoły.

Dojrzałość osiąga się w czterech sferach:

1. Sferze fizycznej;
2. Sferze psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej);
3. Sferze społecznej;
4. Sferze duchowej.

Sfera fizyczna– ukierunkowana jest na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.

Sfera psychiczna– ukierunkowana na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności.

Sfera społeczna– ukierunkowana jest na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych.

Sfera duchowa– ukierunkowana na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Osiągnięcie dojrzałości we wszystkich wyżej wymienionych sferach możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na:

Samoświadomość – rozumianej jako akceptacja siebie oraz osiąganie spójności myślenia i działania, łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenia pozytywnego obrazu siebie, tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym, a także poczucia własnej godności.

Sprawczość – rozumianej jako wyznaczanie realnych celów i ich osiągnięcie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywację do działania, kształtowanie umiejętności planowania, podejmowanie decyzji oraz konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, planowanie własnego rozwoju, a także rozwijanie celowości i działania.

Relacyjność – rozumianej jako budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, ich sposobów myślenia i działań, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, a także budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych.

Otwartość – rozumianej jako zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie i innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości oraz szacunku dla odmienności.

Kreatywność – rozumianej jako kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, a także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury.

3. PODSTAWY TEORETYCZNE PROGRAMU

Fundamentem tworzącym efektywny program wychowawczo-profilaktyczny są odpowiednio wykorzystane podstawy teoretyczne. Pomagają one określać cele i sposoby ich realizacji. Kluczowym założeniem przyjętym w naszym programie jest uznanie, iż wychowanie jest procesem wspierania dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. W tym kontekście ważne jest zatem uznanie wychowawczej roli szkoły, która podejmuje wszechstronne działania sprzyjające rozwojowi ucznia, w tym także wychowując go ku wartościom. Realizacja działań wychowawczych w naszej szkole jest wzmacniana i uzupełniana działaniami z zakresu profilaktyki, która jest oddziaływaniem zapobiegającym niepożądanym zjawiskom wychowawczym. To system działań zmierzających do utrzymania istniejącego stanu rzeczy, który jest oceniany jako pożądany lub satysfakcjonujący.

W ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego podejmujemy przede wszystkim działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, której celem jest wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia. Celem naszych działań jest ograniczanie zachowań ryzykownych, na które część z uczniów może być bardziej narażona ze

względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne. Dlatego Program Wychowawczo-Profilaktyczny naszej szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska, w którym funkcjonujemy. Treści i działania w nim zawarte uwzględniają zdiagnozowane potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby i oczekiwania ich rodziców oraz nauczycieli.

Głównymi zadaniami szkoły są:

- wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju ucznia poprzez zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie jego potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel – uczeń, wskazywanie mocnych stron, uświadamianie trudności i pewnych ograniczeń w funkcjonowaniu w środowisku rówieśniczym,
- kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, wzmacnianie postaw prospołecznych,
- zapobieganie zagrożeniom, profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności, narzędzia i techniki pomagające w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach, w obliczu zagrożeń, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami,
- korygowanie deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania poprzez diagnozę deficytów, stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, udzielanie wsparcia terapeutycznego.

4. WYNIKI DIAGNOZY POTRZEB I PROBLEMÓW, W TYM CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA

Środowisko rodzinne uczniów uczących się w Szkole Podstawowej nr 323 im. Polskich Olimpijczyków w Warszawie jest zróżnicowane pod względem struktury zatrudnienia, zamożności i stylu życia. W ostatnim czasie sytuacja społeczno- ekonomiczna związana z wojną za wschodnią granicą, napływem uchodźców i podziałami politycznymi znacząco wpłynęła na życie rodzinne uczniów, ich kontakty rówieśnicze oraz na funkcjonowanie w szkole. Zarejestrowano ilościowy i jakościowy wzrost problemów w obszarze życia rodzinnego naszych uczniów. Są one czynnikiem ryzyka występowania zachowań zagrażających

prawidłowemu rozwojowi dziecka w sferze fizycznej, psychicznej i społecznej. Są to najczęściej: rosnąca ilość konfliktów rodzinnych (rozwoły, przemoc w rodzinie), niekonsekwencja w wychowaniu, zaburzenia więzi rodzinnych, nieporadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niespójny front wychowawczy rodziców. Można także zaobserwować wzrost ilości zaburzeń emocji i zachowania zarówno wśród dzieci jak i rodziców.

Zespół psychologiczno-pedagogiczny w czerwcu 2025 roku przeprowadził badania ankietowe skierowane do czterech grup respondentów: nauczycieli, rodziców, uczniów klas II-III oraz uczniów klas IV-VIII. Pytania dotyczyły takich obszarów, jak: środowisko rodzinne, atmosfera w szkole i współpraca ze szkołą, bezpieczeństwo, profilaktyka uzależnień, wpływ sytuacji związanej z sytuacją geopolityczną, ekonomiczną na sferę rodzinną, fizyczną, emocjonalną, edukacyjną uczniów.

Opis i analiza wyników ankiety dla uczniów klas II-III

Ankiety wypełniło 87 uczniów. 83% uczniów czuje się bezpiecznie, 10% uczniów deklaruje, że nie czuje się bezpiecznie podając za przyczynę dokuczanie oraz silne napady złości innych uczniów. (90% najmłodszych uczniów deklaruje, że może liczyć na koleżanki i kolegów z klasy. 77% uczniów czuje się lubianych w klasie, tyle samo spotyka się z kolegami po szkole. 17 % dzieci zgłasza, że było przezywane lub obrażane a 19% mówi o celowym uderzeniu bądź popchnięciu. 30% uczniów deklaruje, że może liczyć na pomoc wychowawcy jeśli ma problem (znaczący spadek w porównaniu z zeszłym rokiem), tyle samo dzieci sięgało po pomoc pedagoga, około 20% dzieci twierdzi, że może liczyć na pomoc kolegów i koleżanek. Na pytanie czy jest w szkole coś czego się obawiasz najmłodszy uczniowie zazwyczaj odpowiadali, że nie. Pojawily się nieliczne odpowiedzi typu- kolegi, który wpada w złość (2), odpowiedzi ustnych, złych ocen (2), wyśmiewania (2). Na pytanie czy jest coś czego nie lubią najwięcej uczniów odpowiedziało, że hałasu, następnie- uczyć się, przepychanek.

77% dzieci nie widzi u siebie trudności w uczeniu się, najczęściej zgłaszają trudności w koncentracji, organizacji czasu rano, część deklaruje brak motywacji do nauki. Najmłodszy uczniowie pytani o nastrój w większości deklarują, że jest on dobry, nie mają trudności, 4% deklaruje, że za często się złości.

100% dzieci deklaruje, że spędza czas z rodzicami na zabawie, grach komputerowych, rozmowach na ważne tematy. Niepokojące jest to, że 43 % uczniów klas II-III deklaruje, że spędza codziennie od 1 do 3 godzin przy urządzeniach elektronicznych- znacznie więcej niż rekomendowany przez specjalistów czas.

Uczniowie najchętniej spędzają czas z kolegami na świeżym powietrzu, zabawach, uprawianiu sportu. 60 % dzieci uprawia sport codziennie. Na pytanie co lubią robić w szkole najczęściej uczniowie odpowiadają- bawić się, wychodzić na boisko, około 40% odpowiedzi to uczyć się.

Podsumowując w klasach młodszych widać lepsze relacje koleżeńskie i atmosferę w szkole, najmłodszy uczniowie deklarują też mniejsze trudności emocjonalne oraz trudności z nauką. Uwagę należy zwrócić na higienę cyfrową oraz oswojeniem z trudnymi emocjami.

Opis i analiza wyników ankiety dla uczniów klas IV-VIII

Ankietę wypełniło 358 uczniów klas IV-VIII (180 dziewcząt i 176 chłopców).

85 % uczniów odpowiedziało, że w szkole czuje się bezpiecznie, pozostali najczęściej obawiają się agresji ze strony starszych uczniów (pojawiały się tu także personalne wskazania) oraz wyśmiewania.

94% uczniów deklaruje, że są zadowoleni ze swoich kontaktów z rówieśnikami. Pozostali zwracają uwagę na to, że koledzy lub koleżanki są niemili, wyśmiewają ich, nie akceptują lub czują brak posiadania „prawdziwego” przyjaciela.

52% jest zdania, że ich klasa jest zgranym zespołem, a 33% twierdzi odwrotnie. 28% uczniów i uczennic nie wie także, czy jest osobą lubianą w klasie, 59% na to pytanie odpowiedziało pozytywnie.

Tylko 39% dzieci zaznaczyło, że jest w dobrym stanie emocjonalnym. 8% dzieci pytanych o swój stan emocjonalny stwierdziło, że ma obniżony nastrój i tyle samo deklaruje, że ma trudności z kontrolą czasu przed ekranem. 9% deklaruje, że ma trudności z zasypianiem lub bezsennością, tyle samo uczniów twierdzi, że odczuwa przewlekłe rozdrażnienie. 6% uczniów przyznaje, że zмага się ze stanami lękowymi, 3% deklaruje, że jest wycofane i tyle samo deklaruje trudności z kontrolą złości, dokonywanie samouszkodzeń oraz myśli samobójcze. 2% (czyli 7 z ankietowanych) dzieci zaznaczyło, że zмага się z zaburzeniami odżywiania.

Jednocześnie 84% uczniów mówi, że umie sobie radzić w sytuacji stresującej, trudnej- na pytanie o konkretne strategie zachowań w trudnych sytuacjach, najwięcej badanych odpowiada „rozmawiam z koleżanką/ kolegą”, „staram się oddychać”, „nie myślę o nich”, „ignoruję”, co świadczy o tym, że części młodzieży brakuje narzędzi do poradzenia sobie w trudnych sytuacjach.

66% ankietowanych zaznaczyło, że w sytuacji trudnej mogłoby się zgłosić po pomoc do kolegów/ koleżanek, 47% wychowawcy, 29% innych nauczycieli, 31% pedagoga lub

psychologa, 79% rodziców, 3% do dyrekcji. Na podstawie tych danych należałoby starać się zwiększyć zaufanie dzieci w stosunku do pracowników szkoły i rodziców. Należy jednak zauważyć, że dane są wyższe w porównaniu do lat wcześniejszych.

76% uczniów widzi u siebie trudności z nauką- największym z nich jest motywacja do nauki, problemy z koncentracją i organizacją czasu. 98% uczniów korzysta codziennie z telefonu najczęściej od 1 do 3 godzin lub powyżej 3 godzin.

78 % uczniów deklaruje, że ma z rodzicami dobry lub bardzo dobry kontakt- rozmawia z nimi na ważne tematy, aktywnie spędza czas. 52% ankietowanych zaznaczyło, że z rodzicami spędza od 2 do 6 godzin w tygodniu, 19 % mniej niż 2 godziny tygodniowe, a 28% więcej niż 6 godzin tygodniowo. Na pytanie, co dzieci chciałyby poprawić w relacji z rodzicami – większość pisze o chęci większej ilości wspólnie spędzanego czasu, mniejszej ilości krzyku oraz kłótni. 15% uczniów zaznaczyło, że zostało uderzonych przez rodzica, niestety jest to spójne z obserwacjami specjalistów, którzy także obserwują wzrost zachowań przemocowych w rodzinach.

53 % uczniów twierdzi, że uprawia sport codziennie, a 42 % raz na kilka dni – najczęściej wymieniane były piłka nożna, koszykówka, pływanie, taniec, tenis czy gimnastyka. 37% ankietowanych uczniów należy do klubów sportowych, 14 % działa w wolontariacie lub organizacji charytatywnej, brak udziału w jakichkolwiek aktywnościach pozaszkolnych deklaruje 17% uczniów.

W zakresie stosowania używek 80% uczniów deklarowało, że nie próbowało napojów alkoholowych, 94% nie paliło papierosów. 98% nie sięgnęło nigdy po dopalacze ani narkotyki. Również ponad 91% uczniów twierdzi, że byłoby w stanie odmówić, gdyby ktoś proponował im jakiegokolwiek używki. W porównaniu do wcześniejszych ankiet widać tendencje wzrostową w używaniu napojów alkoholowych.

Pytani o tematykę godzin wychowawczych uczniowie najczęściej (oprócz odpowiedzi „o niczym”) wskazywali zainteresowanie tematami rozmów o relacjach w klasie. 81% uczniów zadeklarowało, że jest zadowolonych z prowadzonych godzin wychowawczych (jest to wzrost w porównaniu do lat wcześniejszych).

Jednocześnie bardzo dużo uczniów (ponad 73%) zadeklarowało, że preferują lekcje wychowawcze prowadzone przez wychowawców. 17% pisało, że woli, kiedy prowadzi je ktoś spoza szkoły.

52% uczniów deklaruje, że jego zespół klasowy jest zgrany lub raczej zgrany. 25% dzieci zaznaczyło, że było ofiarą przemocy w szkole. 19% dzieci spotkało się z dyskryminacją ze

względu na wygląd, 24 % z agresją, 9% z wymuszeniem pieniędzy, 14% z kradzieżą, a 10% z cyberprzemocą. 11% ankietowanych zaznaczyło, że na terenie szkoły spotkało się z paleniem papierosów, 3% z piciem alkoholu, 3 % z substancjami psychoaktywnymi. 67% uczniów deklaruje, że jest zadowolonych ze wsparcia emocjonalnego w szkole.

Na podstawie analizy ankiet widoczne jest, że należy wzmocnić profilaktykę zdrowia psychicznego oraz przemocy, w tym cyberprzemocy. Tak jak w poprzednich latach dzieci zgłaszają, że najbardziej boją się uczniów z najstarszych klas – należałoby wprowadzić tutaj profilaktykę w klasach 7-8 odnośnie zachowania w stosunku do młodszych kolegów. Uczniowie częściej deklarują, że ich klasa nie jest zgrana. Zmalała ilość uczniów codziennie uprawiająca sport – należy wzmocnić promocję zdrowego trybu życia. Poziom stresu szkolnego wśród uczniów jest wysoki, presja dotycząca osiągnięcia wysokich wyników szkolnych jest wysoka. Ważne wydaje się poruszenie przez wychowawców klas 7 i 8 podczas zebrań z rodzicami tematyki rozmawiania z dziećmi o egzaminach i przyszłości w sposób, który nie będzie budził lęku.

Opis i analiza wyników ankiety dla rodziców:

Ankietę wypełniło 172 rodziców.

Analiza ankiet wykazała, że według rodziców uczniów, najważniejszym zadaniem szkoły w zakresie profilaktyki i wychowania jest uczenie dzieci sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych. Taką odpowiedź wskazało aż 139 respondentów. Ponieważ można było wybrać kilka odpowiedzi w dalszej kolejności wskazane zostały kolejno: kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania ich dziecka (128), kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań (123), wspomaganie indywidualnego rozwoju ucznia w zależności od jego potrzeb i możliwości (117), uświadamianie zagrożeń ze strony uzależnień (112), zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych, imprezach szkolnych, wycieczkach (110), promowanie zdrowego stylu życia (103). Najmniej osób jako najważniejsze zadanie szkoły w zakresie profilaktyki i wychowania wskazało kształtowanie sprawności fizycznej i nawyków uprawiania sportu (99) oraz wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej (55), co może wskazywać, że wartości te nie są najważniejsze dla rodzin uczniów.

Według respondentów najważniejszą umiejętnością dla dziecka w jego dalszej nauce i pracy jest umiejętność rozwiązywania problemów. Stwierdziły tak aż 152 osoby. Wśród odpowiedzi znalazły się kolejno: umiejętność współpracy (138), rozwijanie własnych

zainteresowań (124), branie odpowiedzialności za swoje postępowanie (116), umiejętność rozwiązywania konfliktów (114), wiedza (108), asertywność (97). Niepokojące jest, że jedynie 57 osób za najważniejsze dla ich dziecka w jego dalszej nauce i pracy uznało działanie na bazie obowiązujących norm.

Odpowiedzi na powyższe pytania ankietowe nasuwają wniosek, że rodzice najwyżej cenią rozwijanie u ich dzieci kompetencji społecznych. Obok funkcji kształcącej na pierwszym planie znalazła się wychowawcza, jednak z marginalizowaniem poszanowania obowiązujących norm. Rodzicom zależy na tym by dzieci posiadały umiejętności miękkie, umiały sobie radzić z trudnościami, ale niekoniecznie z poszanowaniem ogólnie przyjętych zasad życia społecznego.

Analiza ankiet wykazała ponadto, że zdecydowana większość rodziców (81%) uważa, że ich dziecko czuje się w szkole bezpiecznie, 10 % rodziców ma odmienne przekonanie, a pozostali nie posiadają w tej kwestii wiedzy. Przekonanie rodziców o bezpiecznym środowisku w szkole wyłania się również z ich odpowiedzi na bardziej szczegółowe pytania. W większości stwierdzili, że w ciągu ostatniego roku: ani razu ich dziecko nie zostało okradzione (87%), ani razu nie zostało zmuszone przez innych uczniów do kupowania czegoś lub oddawania rzeczy (77%), ani razu nie zostało obrażone w sieci przez innych uczniów (53%), ani razu nie zostało obrażone przez nauczycieli lub innych pracowników (70%), ani razu nie zostało umyślnie uderzone przez innego ucznia (67%), ani razu nie została umyślnie zniszczona rzecz należąca do dziecka (74%). Nieco mniej rodziców stwierdziło, że ciągu ostatniego roku szkolnego ich dziecko: ani razu nie zostało obrażone w szkole przez innych uczniów (29%), ani razu nie zostało celowo wykluczone przez inne dziecko z grupy (45%). Jednocześnie jedynie 12% respondentów przyznało, że ich dziecko pobiło lub obraziło kogoś. Niewiele więcej (16%) deklaruje, że tego nie wie, natomiast aż 72 % rodziców jest przekonanych, że ich dziecko nie dopuściło się takiego czynu. Powyższe dane nasuwają wniosek, że zdecydowana większość rodziców jest przekonana, że ich dzieci nie doświadczyły negatywnych zachowań za strony rówieśników lub pracowników szkoły.

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że rodzice w dużej mierze są przekonani, że ich dziecko: chętnie rozmawia z nimi o problemach (59%), ma świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień (87%), nie miało kontaktu z substancjami psychoaktywnymi (94%, ale już tylko 82% rodziców stwierdziło, że dziecko nie miało kontaktu z żadnymi substancjami). Ponadto przeważająca większość rodziców deklaruje, że wie jak ich dziecko spędza wolny czas (99%) oraz zna osoby, z którymi go spędza (79%).

Jednocześnie analiza ankiet wykazała, że według rodziców uczniów, ich dziecko może być zagrożone uzależnieniem od nowych technologii (54%), ale większość rodziców (72%)

twierdzi, że nie zauważyli, żeby ich dziecko miało kontakt z niebezpiecznymi zjawiskami w Internecie. Niepokoi fakt, że 10% respondentów zgłasza, że ich dziecko miało kontakt z trollingiem a 9% ankietowanych twierdzi, że miało kontakt cyberprzemocą.

Zastanawiające jest, że chociaż 68% rodziców deklaruje, że zapoznało się z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, większość rodziców (54%) nie ma wyrobionego zdania w kwestii skuteczności podejmowanych w naszej szkole działań w zakresie profilaktyki i wychowania. Nie bez znaczenia jest fakt, że 9% rodziców uważa podejmowane przez szkołę działania za nieskuteczne. Zdecydowana większość z nich zgłosiła przy tym potrzebę przeprowadzenia większej ilości zajęć, spotkań i warsztatów w zakresie profilaktyki i wychowania, co potwierdza wzrost u rodziców znaczenia kształtowania przez szkołę postaw i przygotowanie do życia społecznego ich dzieci. Dwie osoby wskazały na potrzebę poprawy współpracy pomiędzy szkołą, a rodzicem. Rodzice w większości deklarują swój udział w pracach na rzecz społeczności szkolnej, w tym 58% na rzecz klasy, a jedynie 8 % na rzecz szkoły.

W większości (66%) respondenci twierdzą, że pracownicy szkoły w miarę potrzeb i możliwości udzielają im pomocy w rozwiązywaniu problemów dzieci, tylko 7% rodziców jest odmiennego zdania, natomiast 27% stwierdziło, że nie zaistniała taka potrzeba.

Połowa biorących udział w ankiecie rodziców spośród form współpracy ze szkołą, wymieniła zebrania jako te z jakich najczęściej korzystają. Jedna trzecia wskazała na kontakty indywidualne z wychowawcą i nauczycielami, a 16% na rozmowy z pedagogiem lub psychologiem szkolnym. Tylko 3 % rodziców korzysta z rozmowy z wicedyrektorem lub dyrektorem szkoły. Po pomoc w sprawie swojego dziecka rodzice w pierwszej kolejności zwracają się do wychowawcy (38%), pedagoga (23%) lub psychologa (18%). Prawie połowa (49%) respondentów jest przekonana, że ma wpływ na to, jakie zasady zachowania obowiązują szkole.

Wyniki ankiety wskazują na zachowanie prawidłowej procedury, według której w pierwszej kolejności rodzic kontaktuje się z pracownikiem szkoły mającym na co dzień najbliższy kontakt z jego dzieckiem.

Ze względu na bardzo małą ilość wypełnionych ankiet wnioski z nich płynące mogą nie oddawać realnego stanu rzeczy. W przyszłym roku należy wprowadzić działania mające na celu zwiększenie zaangażowania rodziców w badania społeczności szkolnej.

Opis i analiza ankiet dla nauczycieli

Ankiety wypełniło 74 nauczycieli, czyli około 83% grona pedagogicznego, liczba respondentów biorących udział w badaniu była wyższa o 18% niż w ubiegłym roku szkolnym,

co jest efektem przeorganizowania sposobu prowadzenia badań. Były one prowadzone w trakcie Rady Pedagogicznej, co przełożyło się na wymierne efekty.

Ankietowani nauczyciele w 99% deklarują, że znają założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, wszyscy zadeklarowali, że realizują treści w nim uwzględnione. Respondenci, posługując pięciostopniową skalą ocen zastosowaną w ankiecie, ocenili dostosowanie programu wychowawczo-profilaktycznego do potrzeb uczniów na 4,75. Przejrzystość celów zawartych w programie ocenili na 4,64. 68% respondentów uważa że treści programu są dostosowane do wieku i możliwości uczniów wystawiając najwyższą ocenę tj. 5 a 31% ocenia ten aspekt na 4. Element ograniczenia przejawów agresji oraz innych zachowań problemowych poprzez działania uwzględnione w Programie wychowawczo-profilaktycznym nauczyciele ocenili na 4,43. Zdaniem nauczycieli biorących udział w badaniu na pytanie: Czy szkoła w odpowiedni i wystarczający sposób zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa, 38 respondentów wystawiło ocenę 5, 29 ocenę 4, a 7 ocenę 3, co dają średnią ocen na to pytanie na poziomie 4,42. Na pytanie Co Twoim zdaniem szkoła może jeszcze zrobić, aby podnieść w niej poziom bezpieczeństwa, padały min następujące odpowiedzi: być bardziej czujnym, zwiększyć ilość dyżurów, bieżąca współpraca z rodzicami konsekwencje wyciągane na bieżąco, sprawować lepszą kontrolę na korytarzach szkolnych, prowadzić warsztaty na temat bezpieczeństwa, zmiana statutu odnośnie kar, kontrola drzwi wejściowych do szkoły, Rozważyć zamknięcie małej szkoły dla osób z zewnątrz, konsekwentnie przestrzegać zakazu korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły.

Jako najczęściej występujące w naszej szkole problemy wychowawcze nauczyciele wymieniają problemy z koncentracją, przeszkadzanie w lekcji, niewykonywanie poleceń nauczyciela, problemy emocjonalne i psychiczne, brak motywacji.

33% nauczycieli spotkało się wśród uczniów niewłaściwym odżywianiem, 32% z paleniem tytoniu/e-papierosów a 29% z piciem alkoholu, nikt nie udzielił odpowiedzi dotyczącej zażywania leków w celu odurzenia się a 11% uważa, że w naszej szkole nie ma takich problemów.

Ankietowani w 53% uważają, że w szkole są miejsca w których sytuacje problemowe występują najczęściej. Są to toalety, przebieralnia, stołówka, sklepik szkolny. Pojawiały się również odpowiedzi, że to półpiętra, gdzie nie ma kamer, szatnia, zaułek przy dawnej sali od plastyki.

78% nauczycieli deklaruje, że ma do czynienia z przemocą rówieńniczą, 30% nauczycieli deklaruje, że ma takie zgłoszenia kilka razy w miesiącu a 40% nauczycieli deklaruje, że zgłoszeń jest kilka w roku.

Ankietowani w 84% twierdzą, że nie słyszeli o przyjmowaniu kiedykolwiek przez uczniów substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. 76% z ankietowanych brało udział w szkoleniach, warsztatach, związanych z profilaktyką substancji psychoaktywnych. 57% nauczycieli nie rozmawiało z rodzicami na temat szkodliwości stosowania substancji psychoaktywnych, wynik może być podyktowany faktem, że wśród respondentów byli również nauczyciele klas młodszych naszej szkoły.

Respondenci w 65% stwierdzili, że spotkali się z zaburzeniami psychicznymi wśród uczniów. 66% nauczycieli uznało, że Program Wychowawczo-Profilaktyczny dostarcza praktycznych narzędzi wspierających zdrowie psychiczne uczniów w naszej szkole.

81% ankietowanych twierdzi, że docierają do nich informacje na temat niewłaściwego korzystania przez uczniów z nowych technologii i potencjalnego zagrożenia uzależnieniem (komputer, internet, telefon. Intensywność tego zjawiska 55% opiniujących ocenia jako dość niskie. Najczęściej wymienianym niebezpiecznym zjawiskiem w Internecie był hejt.

Nauczyciele uważają, że czynnikami najbardziej wpływającymi na rozwój postaw ryzykownych u uczniów są: brak wsparcia ze strony rodziny, media i Internet (w tym social media, gry) oraz niewłaściwe wzorce rówieśnicze. Najczęściej wymienianymi czynnikami ryzyka obserwowanymi przez nauczycieli wśród uczniów w kolejności są: nadmierne korzystanie z urządzeń cyfrowych/internetu, problemy emocjonalne (lęki, depresja, niska samoocena), przemoc rówieśnicza.

Jako najskuteczniejsze działania mogące zapobiegać działaniom niepożądanym na pierwszym miejscu nauczyciele wymieniają: ustalenie jasnych zasad i konsekwencji w klasie, następnie dbałość o przyjazny klimat w klasie, szkole, indywidualne podejście do uczniów oraz konsultacje z pedagogiem, psychologiem.

Główne czynniki chroniące nauczyciele wymieniają w następującej kolejności: dobre relacje nauczyciel uczeń, stała obecność i dostępność pedagoga i psychologa, jasne zasady i normy obowiązujące w szkole, regularna współpraca z rodzicami, wsparcie ze strony zespołu nauczycieli, reagowanie na trudności uczniów, wsparcie ze strony dyrekcji szkoły.

Wśród nauczycieli biorących udział w badaniu 53% z nich uważa, że współpraca z rodzicami układa się dobrze, 28% że bardzo dobrze a 16% że poprawnie.

Jako główne obszary wymagające profilaktyki w naszej szkole 32% nauczycieli wskazało przeciwdziałanie agresji i przemocy, 16% rozwijanie umiejętności społecznych i emocjonalnych a 14% cyberprzemoc i bezpieczne korzystanie z technologii oraz budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych.

Jeżeli chodzi o własne samodoskonalenie nauczyciele chcieliby się dokształcić między innymi z tematyki w zakresie samookaleceń, wpływu social mediów na funkcjonowanie uczniów, profilaktyki uzależnień, walki z uzależnieniem od telefonów, wsparcia zdrowia psychicznego uczniów. Ważne obszary do rozwoju jakie wskazywali to także: praca z dzieckiem z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, dbanie o swój dobrostan, budowanie dobrych relacji rówieśniczych, kontakty z rodzicami.

Ankietowani chcieliby wzbogacić działania profilaktyczno-wychowawcze w szkole o większą liczbę warsztatów dotyczących rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, rozwijania umiejętności społecznych i emocjonalnych uczniów, zdrowia psychicznego uczniów, profilaktyki uzależnień, przemocy, cyberprzemocy, zachowań autoagresywnych, depresji - w jaki sposób sobie z nią radzić, umiejętności pracy w grupie, samoakceptacji, samodyscypliny, kształtowania postawy odpowiedzialności i uczciwości uczniów.

Na podstawie analizy ankiet obszary do pracy w tym roku szkolnym to poprawa skuteczności rozwiązywania problemów związanych z nieprzestrzeganiem norm. Zwiększenie nadzoru i działań prewencyjnych w tzw. „strefach ryzyka” na terenie szkoły. Uwzględnienie tematyki zdrowia psychicznego w planie WDN. Wsparcie rodziców szczególnie w zakresie profilaktyki uzależnień i problemów wychowawczych na przykład poprzez przygotowanie materiałów psychoedukacyjnych. Zachęcanie wychowawców do indywidualnych kontaktów z rodzinami uczniów z grupy ryzyka.

WNIOSKI:

Jeżeli chodzi o poczucie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły wyniki nie uległy drastycznym zmianom. Zaobserwowano mniejszą liczbę zachowań agresywnych, wandalizmu. Uczniowie deklarowali, że przypadki takich zachowań nadal się zdarzają, ale mają charakter incydentalny. W związku z tym należy kontynuować założenia z poprzedniego roku. Należy zawsze i konsekwentnie reagować na niewłaściwe zachowania uczniów, przejawy przemocy, agresji. Należy zwiększyć uwagę nauczycieli dyżurujących na miejsce szczególnie niebezpieczne w szkole. Należy dążyć do skutecznego rozwiązywania problemów związanych z nieprzestrzeganiem norm społecznych np. poprzez spotkania mediacyjne z nauczycielami i uczniami. Należy także konsekwentnie wzmacniać zachowania uczniów, którzy respektują przyjęte normy i reguły, nagradzać właściwie zachowujące się dzieci na ich przykładzie modelować zachowania uczniów o mniejszych kompetencjach społecznych.

Czymś nad czym powinna pracować cała społeczność szkolna, być w tym konsekwentna i mieć jednolity front wychowawczy to zwracanie uwagi na potrzeby drugiego człowieka,

pewna wrażliwość społeczna. Z wypowiedzi w ankietach oraz z obserwacji z zeszłego roku szkolnego wynika, że duża część uczniów widzi konieczność dbania o siebie, swoje prawa i potrzeby, ale bez poszanowania praw innych. Brak poczucia bezpieczeństwa i zaufania wobec siebie wśród uczniów starszych klas jest często wynikiem braku uważności na innych, empatii, troski o drugiego człowieka. Ten obszar może ulec poprawie tylko i wyłącznie przy współpracy z rodzicami. Działania podejmowane w szkole nie będą efektywne, jeżeli uczniowie będą dostawali sprzeczne komunikaty od rodziców i od szkoły.

Obszarem, o który należy cały czas dbać jest zdrowie psychiczne dzieci, ważna tutaj będzie psychoedukacja rodziców, normalizacja korzystania z opieki psychologa i psychiatry.

Widoczny jest problem związany z nadmiernym korzystaniem z nowych technologii, dużą ilością czasu, jaki dzieci spędzają przed ekranem. Środkiem zaradczym może być edukacja rodziców i dzieci w zakresie konsekwencji nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych. Należy podkreślać rolę rodziców jako osób odpowiedzialnych za kreowanie odpowiednich wzorców dbania o higienę cyfrową oraz biorących odpowiedzialność za aktywność swoich dzieci w mediach społecznościowych.

Deklarowane używanie substancji psychoaktywnych przez uczniów delikatnie wzrasta w porównaniu do zeszłego roku. Należy kontynuować podjęte działania profilaktyczne.

W szkole jest grupa dzieci (około 15 %), która deklaruje, została uderzona przez rodzica. W tym kontekście ważna wydaje się psychoedukacja rodziców, nauczycieli i dzieci w kontekście Standardów Ochrony Małoletnich. Ważna jest tu diagnoza i rozpoznawanie przemocy oraz wsparcie dla uczniów i członków rodziny jej doznającej.

W planowanych działaniach profilaktycznych należy też pamiętać o zmienionej strukturze demograficznej klas, dużej ilości uczniów z doświadczeniem migracyjnym, różnicach kulturowych. Czynnikiem ten może działać stymulująco, rozwijać ciekawość poznawczą uczniów, sprzyjać kształtowaniu postawy tolerancji należy jednak pamiętać, że mogą na tym tle pojawiać się także konflikty.

W analizie sytuacji wychowawczej szkoły zostały także uwzględnione:

- sukcesy wychowawcze szkoły (statystyki szkolne, analiza przypadków indywidualnych);
- wnioski z zespołów wychowawczych;
- potrzeby uczniów i ich oczekiwania (na podstawie informacji uzyskanych od wychowawców klas, pedagogów i psychologów, pracowników niepedagogicznych, rodziców, od samych uczniów, przeprowadzonych ankiet);

- źródła zewnętrznego wsparcia wychowawczego tj. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Straż Miejska oraz Ośrodek Pomocy Społecznej.

Przeprowadzona analiza sytuacji wychowawczej wyodrębniła czynniki ryzyka i czynniki chroniące występujące w środowisku szkolnym. Stanowiła także ważną podstawę przy projektowaniu działań zapobiegawczych. Jednocześnie zidentyfikowano oczekiwania ankietowanych, co pozwoliło na sformułowanie potrzeb i priorytetów w działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

	CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
UCZEŃ	<ul style="list-style-type: none"> - Niska samoocena - Obniżony poziom bezpieczeństwa - sytuacja geopolityczna - Trudności szkolne - Deficyty rozwojowe - Podatność na wpływy rówieśnicze - Trudności w radzeniu sobie ze stresem - Osłabienie relacji społecznych - Doświadczanie problemów psychicznych (tj. depresja, zaburzenia odżywiania, problemy emocjonalne) - Niepewność wobec własnej tożsamości płciowej 	<ul style="list-style-type: none"> - Umiejętności interpersonalne - Wysokie poczucie własnej wartości - Ocenianie kształtujące - Regularny kontakt nauczycieli z rodzicami, omawianie trudności wychowawczych, wspólne planowanie działań wspierających - Uznanie wartości nauki - Otoczenie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną - Konstrukttywne spędzanie czasu wolnego - Wyznawanie systemu wartości - Indywidualne podejście do ucznia
RODZINA	<ul style="list-style-type: none"> - Przemoc w rodzinie - Rozwód rodziców - Brak spójności wychowawczej - Niskie kompetencje wychowawcze rodziców - Przewlekłe choroby, w tym choroby psychiczne w rodzinie - Uzależnienie - Niski status ekonomiczny/ obniżenie statusu ekonomicznego - Bezrobocie 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozmowy z rodzicami o wydarzeniach dnia codziennego - Monitorowanie przez rodziców czasu spędzanego przez dziecko poza domem - Wsparcie emocjonalne rodziców - Prawidłowe więzi rodzinne - Czas wolny spędzany z rodzicami - Pozytywny stosunek do nauczycieli oraz szkoły

		<ul style="list-style-type: none"> - Zaangażowanie rodziców w życie szkoły - Pedagogizacja rodziców
GRUPA RÓWIEŚNICZA	<ul style="list-style-type: none"> - Przynależność do grupy rówieśniczej o złych wzorcach zachowania - Odrzucenie przez rówieśników - Doznawanie przemocy, w tym cyberprzemocy ze strony rówieśników - Silna potrzeba akceptacji ze strony rówieśników - Eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi - Brak poszanowania mienia szkolnego - Rówieśnicy z doświadczeniem migracyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie psychoedukacji w szkole - Dobry klimat szkoły - Poczucie przynależności uczniów do szkoły - Ścisła współpraca szkoły ze służbami i organizacjami pozarządowymi wspierającymi proces wychowawczy. - Rówieśnicy z doświadczeniem migracyjnym

II. PODSTAWY AKSJOLOGICZNE PROGRAMU

Jednym z najważniejszych celów działalności wychowawczej szkoły jest wychowanie ku wartościom. „Wychowanie bez wartości jest jak pusty dzwon, który mimo rozkołysania nie wyda pożądanых dźwięków” – mówiła prof. Krystyna Chałas. Wartości są pierwszymi drogowskazami w życiu każdego człowieka, są tym, co cenne, ważne, do czego pragniemy dążyć w każdym momencie naszego funkcjonowania. To od ukształtowanego wartościowania zależy, jakich wyborów dokonujemy w życiu, jak oceniamy ludzi oraz sytuacje, w jakich się znajdujemy. Niezwykle ważnym zadaniem jest wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu własnej, lecz właściwej hierarchii wartości, prowadzącej do integralnego rozwoju, do pełni człowieczeństwa oraz animacja innych do tego zadania, co w praktyce sprowadza się do kształtowania osobowości ucznia poprzez wartości, by móc o nim powiedzieć: wolny, kochający, dobry, prawy, tolerancyjny, szanujący siebie i drugiego człowieka, sprawiedliwy.

Trzeba uczyć młodych ludzi zatrzymania się przy drugim człowieku i pochylenia się nad jego sytuacją – problemami, pragnieniami, ograniczeniami. Trzeba uczyć miłości ojczyzny w aspekcie historycznym, teraźniejszym i przyszłym.

Wychowanie ku wartościom nie może mieć przy tym charakteru przypadkowego, musi mieć charakter procesu, permanentnie wzbogacanego i doskonalącego. Najważniejsze kierunki prowadzonego procesu wychowania ku wartościom zawierają się przede wszystkim w sformułowanej wizji szkoły jak i sylwetce absolwenta.

1. WIZJA SZKOŁY

Wizja szkoły oparta jest na koncepcji funkcjonowania i rozwoju szkoły na lata 2024-2029 pt. „Relacje w szkole podstawą współpracy na rzecz efektywnej edukacji”, której głównym założeniem jest to, że szkoła powinna być miejscem bezpiecznym, sprzyjającym rozwojowi dziecka, w którym nauka i praca odbywają się w atmosferze życzliwości, wzajemnego szacunku i zrozumienia, a podejmowane działania wychowawcze są spójne z wychowaniem w środowisku rodzinnym. Podmiotem wszelkich oddziaływań szkoły jest uczeń. Zadaniem dyrektora jest stworzenie optymalnych warunków do prawidłowego

i wszechstronnego rozwoju podopiecznych, towarzyszenie uczniom w drodze odkrywania i rozwijania swoich umiejętności, oraz kierunkach polityki oświatowej państwa na obecny rok szkolny.

2. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Warszawie:

- posiada wewnętrzną motywację do zdobywania wiedzy i umiejętności,
- jest aktywny i ciekawy świata,
- posiada umiejętność komunikowania się (potrafi zgłaszać swoje potrzeby i pomysły),
- jest kreatywny i twórczy,
- odkrywa i rozwija swoje talenty oraz zdolności,
- zna swoje mocne strony i jest zmotywowany do wykorzystania swojego potencjału,
- bierze odpowiedzialność za swoje decyzje i czyny,
- jest sprawczy, ambitny i samodzielny – wyznacza sobie cele i dąży do ich realizacji,
- potrafi współpracować z innymi, szanuje tradycje, symbole narodowe i religijne,
- prezentuje własne poglądy przy poszanowaniu drugiego człowieka,
- potrafi słuchać innych, kształtuje kulturę dialogu,
- w sposób konstruktywny rozwiązuje problemy,
- szanuje siebie i innych ludzi,

- reaguje na krzywdę i jest otwarty na drugiego człowieka,
- angażuje się w działania wolontariackie kierując się bezinteresownością i empatią,
- preferuje zdrowy, aktywny styl życia,
- jest aktywnie związany ze środowiskiem lokalnym,
- zna i stosuje zasady dobrego wychowania,
- cechuje go wysoka kultura osobista oraz kultura słowa,
- potrafi dostrzec i docenić piękno,
- dba o bezpieczeństwo i zdrowie swoje i innych,
- swój czas wolny spędza bezpiecznie i konstruktywnie.
-

III. CEL NADRZĘDNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

Cel główny

Wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości we wszystkich sferach jego osobowości: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Cele szczegółowe

1. Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.
2. Ukierunkowywanie na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej.
3. Propagowanie ekologii i dbałości o środowisko przyrodnicze.
4. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych.
5. Budowanie prawidłowych relacji oraz wzmacnianie więzi uczniów z rówieśnikami, nauczycielami i wychowawcami.
6. Zaangażowanie w proces wychowania uczniów, rodziców i opiekunów oraz środowiska szkolnego i lokalnego.
7. Wzbudzanie motywacji do zdobywania wiedzy i umiejętności, a także zapewnienie uczniom bezpiecznych i niezbędnych do tego warunków.
8. Rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie nowoczesnych technologii informacyjnych i korzystania z nich w sposób bezpieczny (bezpieczne korzystanie z Internetu, wskazywanie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uzależnieniami zw. z nadużywaniem urządzeń elektronicznych i uzależnieniem od nowych technologii).

9. Rozwijanie u uczniów otwartości oraz postaw prospołecznych, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym i kulturowym.
10. Kształtowanie postaw patriotycznych, poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków oraz lokalnej.

IV. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Realizacja celów Programu Wychowawczo-Profilaktycznego odbywa się w obrębie czterech obszarów życia:

- zdrowia – edukacji zdrowotnej,
- relacji – kształtowania postaw społecznych,
- bezpieczeństwa – profilaktyki zachowań problemowych,
- kultury – wartości, normy, wzory zachowań,
- potrzeb indywidualnych – wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.

Dla każdego obszaru określono zadania oraz sposoby ich realizacji wraz z grupą odbiorców i realizatorów.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZYCH

Realizacja celów programu w obszarze ZDROWIE PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA			
ZADANIA	FORMA REALIZACJI	ODBIORCY	REALIZATORZY
Wspieranie wśród uczniów i rodziców postawy prozdrowotnej i promowanie zdrowego stylu życia.	Spotkania indywidualne z rodzicami, uczniami.	Uczniowie, rodzice	Wychowawca, nauczyciele, pedagog, psycholog
	Skierowanie do uczniów oferty zajęć sportowych. Programy „Od zabawy do sportu”, „Aktywna szkoła”	Uczniowie	Nauczyciele WF, wychowawcy
	Angażowanie uczniów i rodziców w akcje prozdrowotne, promujące zdrowy styl życia m .in. Rowerowy maj, inicjatywa „zdrowych piątków”, karta rowerowa, kl.4, sportowy dzień dziecka, szkolne i międzyszkolne zawody sportowe.	Uczniowie, rodzice	Wychowawcy, rodzice, uczniowie

	Apel Zdrowy uczeń. Szczęśliwy uczeń	Uczniowie	S. Siwiec, P. Kliś we współpracy z Samorządem
	Udział w akcjach charytatywnych i kampaniach uwrażliwiających na problematykę utraty zdrowia m in. przedstawienie teatralne w DPS, Ogólnopolska Olimpiada Antysmogowa	Uczniowie	Pedagog, psycholog, opiekunowie SKW, nauczyciele
	Prowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki zdrowotnej na zajęciach biologii;	Uczniowie	Nauczyciele biologii
	Piknik sportowy, Pogadanki na temat zdrowego odżywiania	Uczniowie	Zespół edukacji małego dziecka
	Propagowanie wśród uczniów i rodziców działań ukierunkowanych na profilaktykę zdrowia psychicznego podczas zajęć i spotkań prowadzonych przez szkolnych specjalistów	Uczniowie, rodzice	Nauczyciele
	Udział w kampanii Dove- realizacja warsztatów Pewność siebie	uczniowie	P. Kliś
	Profilaktyka uzależnień behawioralnych ze szczególnym naciskiem na higienę cyfrową – warsztaty w klasach dostosowane do potrzeb poszczególnych poziomów klas,	Uczniowie, rodzice	Specjaliści szkolni

	Psychoedukacja rodziców dotycząca cyberprzemocy, uzależnień od nowych technologii		
	Współpraca z Polskim Komitetem Olimpijskim	Uczniowie	Zespół wychowania fizycznego
	Karta Rowerowa	Uczniowie	A. Skrzyńska i M. Linka przy współpracy ze Strażą Miejską
	Program profilaktyki uniwersalnej „Unplugged”	Uczniowie klas 7	Pedagog
Edukacja ekologiczna.	Prowadzenie zajęć kształcących zachowania proekologiczne (Dzień Ziemi, Dzień Wody z PAH, Sprzątanie Świata, zbiórka baterii, makulatury), organizacja konkursów o charakterze proekologicznym, ekologiczny program artystyczny – obchody Dnia Ziemi	Uczniowie	Nauczyciele
	Tematyka ekologiczna godzin wychowawczych.	Uczniowie	Wychowawcy
	Organizacja konkursu o tematyce ekologicznej.	Uczniowie	Zespół przyrodniczy
Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów oraz ich rodziców.	Informowanie poprzez zakładkę pomocy psychologiczno-pedagogicznej o bazie instytucji pomocowych, specjalistycznej ofercie pomocowej, fachowej literaturze	Uczniowie, rodzice	Pedagog, psycholog

	dla rodziców, rozwijającej ich kompetencje wychowawcze i rodzicielskie. Przekazywanie rodzicom informacji dotyczących ofert pomocy specjalistycznej dla rodziców i ich dzieci poprzez ogłoszenia w librusie.		
	Indywidualne kierowanie uczniów do specjalistycznych placówek.	Uczniowie, rodzice	Pedagog, psycholog
	Webinary: jak wspierać dziecko z ADHD, Jak wspierać dziecko w spektrum	Rodzice	P. Kliś
	Ulotki psychoedukacyjne Jak przygotować dziecko do 4 klasy	Rodzice Rodzice	P.Kliś K. Perz- Stroińska
	Pedagogizacja rodziców podczas zebrań szkolnych: Cyberbezpieczeństwo, higiena cyfrowa	Rodzice i nauczyciele	Wychowawcy, zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej

**Realizacja celów programu w obszarze RELACJE
KSZTAŁTOWANIA POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH**

ZADANIA	FORMA REALIZACJI	ODBIORCY	REALIZATORZY
Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.	Propagowanie wśród uczniów i rodziców działań ukierunkowanych na profilaktykę zdrowia psychicznego.	Uczniowie, rodzice	Nauczyciele
	Warsztaty dla klas rozwijające kompetencje społeczne m.in. Spotkania z Leonem, Komunikacja bez przemocy, Odkrywanie swoich emocji, Radzimy sobie z agresją,	Uczniowie	Psycholog, pedagog, organizacje pozarządowe, Straż Miejska, Stowarzyszenie Bliżej Dziecka, Fundacja Studio Psychologii Zdrowia,
	Warsztaty Profilaktyka Zdrowia Psychicznego	uczniowie	P.Kliś
	Rekomendowany program profilaktyczny "Unplugged"	Uczniowie kl. 7	Przeszkoleni specjaliści
	Prowadzenie godzin wychowawczych i profilaktycznych, mających na celu kształtowanie właściwych postaw społecznych uczniów.	Uczniowie	Wychowawcy
	Indywidualne wsparcie i konsultacje dla uczniów.	Uczniowie	Pedagog, psycholog
	Warsztaty dot. Higieny cyfrowej i cyberprzemocy	Uczniowie	Pedagog

	Cykl zajęć psychoedukacyjnych "Spotkania z Leonem"	Uczniowie kl. 1	Karolina Perz-Stroińska
	Roczny program „Lekcje z emocjami”	Uczniowie kl 3	Paulina Senator
Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji	Udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne.	Uczniowie	Psycholog, pedagog
	Warsztaty dla klas z zakresu rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem i porażką, a także z zakresu rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami - warsztaty zgodne z diagnozą klasy	Uczniowie	Psycholog, pedagog, wychowawcy, nauczyciele
	Współpraca z placówkami prowadzącymi specjalistyczne zajęcia dla dzieci i młodzieży w zakresie kształtowania umiejętności życiowych i społecznych – kierowanie na zajęcia i warsztaty, organizowanie zajęć i warsztatów na terenie szkoły.	Uczniowie	Psycholog, pedagog, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
	Program „Rozwiń skrzydła”	uczennice	Pedagog K. Perz-Stroińska, P.Kliś
Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców.	Wybory przedstawicieli uczniów do Samorządu Uczniowskiego oraz Samorządów Klasowych	Uczniowie	Wychowawcy, opiekunowie SU
	Działania i inicjatywy Samorządu Uczniowskiego – współpraca z organizacjami pozaszkolnymi, pomoc między uczniowska w różnego rodzaju projektach społecznych.	Uczniowie	Uczniowie, opiekunowie SU

	Warsztaty doskonalące umiejętności społeczne, m.in.: rozpoznawanie i nazywanie emocji oraz ich regulacja. skuteczna komunikacja, asertywne rozwiązywanie konfliktów, rozpoznawanie swoich mocnych stron, podnoszenie samooceny, radzenie sobie z porażką	Uczniowie	Psycholog, pedagog, nauczyciele, wychowawcy, organizacje pozarządowe
	Inicjatywy szkolne m.in. Bal Walentynkowy, Pasowanie na pierwszoklasistę, Koncert kolęd i pastorałek, Spotkanie kolędowe, bieg Passa, Dyskoteka andrzejkowa,	Uczniowie, nauczyciele	Nauczyciele
	Spotkania Rady Szkoły	Rodzice, nauczyciele	Rodzice, wybrani nauczyciele
	Innowacja pedagogiczna „do mety”	Uczniowie	Anna Leśniewska
Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami.	Udział nauczycieli w szkoleniowych Radach Pedagogicznych oraz szkoleniach i warsztatach zewnętrznych i organizowanych na terenie szkoły z zakresu doskonalenia umiejętności wychowawczych.	Nauczyciele	Dyrektor, lider WDN, ośrodki szkoleniowe, pedagog, psycholog
	Wykorzystywanie metody NVC (komunikacji bez przemocy) oraz Metody Wspólnej Sprawy w rozmowach z uczniami, rodzicami i nauczycielami.	Uczniowie, rodzice	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele
	Indywidualne konsultacje psychologiczno-pedagogiczne, wspólne projektowanie oddziaływań wychowawczych, wskazywanie	Rodzice, nauczyciele	Psycholog, pedagog

	miejsc pomocy, prowadzenie psychoedukacji rodziców		
	Akcje i działania podejmowane przez uczniów w ramach Szkolnego Klubu Wolontariatu (SKW) – współpraca z Domem Dziecka, Hospicjum Onkologicznym, schroniskiem dla zwierząt i innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	Uczniowie	Opiekunowie SKW
	Akcje i działania podejmowane przez uczniów w ramach Samorządu Uczniowskiego (SU) – dyskusje oraz debaty między klasowe i szkolne,	Uczniowie	Opiekunowie SKW
Rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej oraz zaangażowania w działalność stowarzyszeń i innych organizacji pozarządowych.	Akcje i działania podejmowane przez uczniów w ramach Szkolnego Klubu Wolontariatu (SKW)	Uczniowie, społeczność lokalna	Opiekunowie SKW, wychowawcy, pedagog, psycholog
	Akcje charytatywne: zbiórka paczek bożonarodzeniowych dla dzieci z Domu Dziecka, zbiórka darów dla zwierząt ze schroniska, sadzenie żonkili w ramach akcji Pola Nadziei.	Uczniowie, społeczność lokalna, podopieczni placówek	Wychowawcy, opiekun SU i KW

Realizacja celów programu w obszarze BEZPIECZEŃSTWO

PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODBIORCY	REALIZATORZY
Zapoznanie się z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.	Warsztaty oraz prelekcje nt. zachowania się w sytuacjach kryzysowych, m.in. spotkanie z nieznanym, zostanie ofiarą przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej; bezpieczna droga do szkoły	Uczniowie	Pedagog, psycholog, Straż Miejska, inne organizacje pozarządowe
	Lekcje poświęcone cyberbezpieczeństwu ochronie wizerunku, odpowiedzialnego korzystania z różnego rodzaju portali internetowych, zachowania netykiety oraz kształtowanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w internecie.	Uczniowie	Wychowawcy, pedagog
	Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu 2025	Uczniowie	Nauczyciele
	Prelekcje na temat bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych i letnich	Uczniowie	Wychowawcy, nauczyciele
	Prelekcje nt. bezpieczeństwa w drodze do domu, bezpieczeństwa na wycieczkach szkolnych.	Uczniowie	Straż Miejska, nauczyciele

	Omówienie, utrwalenie podstawowych zasad	Uczniowie	Nauczyciele
	BHP w klasie i szkole.	Uczniowie	Nauczyciele
	Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.	Uczniowie	Nauczyciele
	Warsztaty prowadzone przez uczniów dla uczniów dot. bezpiecznych zabaw (w szkole, w czasie ferii i wakacji oraz w internecie).	Uczniowie	Opiekunowie SU
	Przeprowadzenie w szkole próbnych alarmów ewakuacyjnych.	Uczniowie, Nauczyciele, pracownicy nie pedagogiczni	Inspektor BHP
	Konkurs Pierwsza pomoc w sytuacji zagrożenia	uczniowie	Joanna Werner
	Udział w ogólnopolskiej kampanii "Dzieciństwo bez przemocy"	Uczniowie i rodzice	pedagodzy
Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.	Organizowanie klasowych i szkolnych debat uczniowskich.	Uczniowie	Uczniowie, nauczyciele
	Warsztaty w klasach 1-8 „Co to jest fakenews? Jak weryfikować informacje w sieci”	Uczniowie	Pedagodzy

	Uwzględnianie w celach realizowanych podczas wszystkich przedmiotów oceny koleżeńskiej i samooceny oraz oceny zjawisk historycznych, społecznych i przyrodniczych	Uczniowie	Uczniowie, wychowawcy, nauczyciele
	Wspólne podejmowanie decyzji przy organizowaniu imprez klasowych, odpowiedzialność za wykonanie zadań.	Uczniowie	Uczniowie, wychowawcy
	Zapoznanie z podstawowymi zasadami udzielania pierwszej pomocy oraz właściwego informowania służb ratunkowych, ćwiczenia praktyczne na fantomach, postępowanie ratunkowe w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. .	Uczniowie	Straż Miejska, Wychowawcy
	„Odpowiedzialność prawna nieletnich”.	Uczniowie kl. VII	Straż Miejska
	Warsztaty rozwijające asertywną postawę, sztukę argumentacji, umiejętność odmawiania i opierania się naciskom otoczenia oraz komunikację umożliwiającą dokonywanie racjonalnych wyborów.	Uczniowie	Wychowawcy, nauczyciele
	Poszerzanie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych	Uczniowie	Wychowawcy, pedagog

	<p>Realizowanie programów profilaktycznych (m.in. antynikotynowych, antyalkoholowych, dotyczących uzależnień behawioralnych).</p> <p>Rekomendowany program profilaktyczny „Unplugged”</p>	Uczniowie	Wychowawcy, pedagog, psycholog,
Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.	Udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne.	Uczniowie	Pedagog, psycholog, organizacje pozarządowe
	Wykorzystywanie metody NVC (komunikacji bez przemocy) oraz Metody Wspólnej Sprawy w rozmowach z uczniami, rodzicami i nauczycielami.	Uczniowie	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele
	Indywidualne wsparcie i konsultacje dla uczniów, rodziców.	Uczniowie, rodzice	Pedagog, psycholog
	Warsztaty dla klas z zakresu rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem i porażką, a także z zakresu rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami.	Uczniowie	Wychowawcy, pedagog, psycholog, organizacje pozarządowe
Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych, papierosów, alkoholu.	Udział w szkoleniach doskonalących kompetencje z zakresu rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej	Nauczyciele	Lider WDN, ośrodki szkoleniowe, organizacje pozarządowe

Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów oraz ich rodziców	Informowanie o bazie instytucji pomocowych, specjalistycznej ofercie pomocowej, fachowej literaturze dla rodziców, rozwijającej ich kompetencje wychowawcze i rodzicielskie.	Uczniowie, rodzice	Pedagog, psycholog
	Indywidualne kierowanie uczniów do specjalistycznych placówek.	Uczniowie, rodzice	Pedagog, psycholog
Informowanie uczniów i ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia	Udostępnienie dokumentów szkolnych na stronie internetowej szkoły: Statut, Program Wychowawczo-Profilaktyczny, Standardy Ochrony Małoletnich	Uczniowie, rodzice	Dyrektor
	Godziny wychowawcze poświęcone zasadom życia społecznego obowiązującym w szkole, zapisom w Statucie szkolnym, procedurom w przypadku krzywdzenia dziecka, sytuacji konfliktowych.	Uczniowie	Wychowawcy, pedagog
	Informowanie rodziców o zasadach życia społecznego obowiązujących w szkole, zapisach w Statucie szkolnym.	Rodzice	Wychowawcy, pedagog
	Prelekcje dla uczniów nt. procedur postępowania nauczycieli i współpracy z Policją w sytuacjach zagrożenia.	Uczniowie	Pedagog, psycholog, Policja

Realizacja celów programu w obszarze KULTURA

**KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM, OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO
ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI**

Realizacja celów programu w obszarze KULTURA			
KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM, OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI			
ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODBIORCY	REALIZATORZY
Kształtowanie postawy tolerancji w celu zapobiegania dyskryminacji.	Udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne.	Uczniowie	Pedagog, psycholog
	Warsztaty dla klas z zakresu rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem i porażką, a także z zakresu rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami, bycia tolerancyjnym.	Uczniowie	wychowawcy

	Podnoszenie kompetencji kulturowych uczniów - prowadzenie godzin wychowawczych i profilaktycznych, mających na celu kształtowanie właściwych postaw społecznych uczniów.	Uczniowie	Wychowawcy
	Indywidualne wsparcie i konsultacje dla uczniów.	Uczniowie	Pedagog, psycholog
	Rozpoznanie sytuacji szkolnej dzieci obcokrajowców, zapoznanie się przez nauczycieli z kulturową specyfiką dzieci, dbałość o rozwijanie własnych kompetencji międzykulturowych,	uczniowie	Nauczyciele
	Organizacja akcji i imprez kształtujących postawę tolerancji np. Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, Światowy Dzień Zespołu Downa	uczniowie	Zespół kształcenia specjalnego
Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.	Organizacja uroczystości szkolnych związanych ze świętami państwowymi między innymi: 80 rocznica Powstania Warszawskiego, Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, akademia z okazji uchwalenia Konstytucji 3 maja	Uczniowie	Wychowawca, nauczyciele
	Organizacja wycieczek historycznych, krajoznawczych, muzealnych.	Uczniowie	Wychowawca, nauczyciele

	Rozbudzanie poczucia patriotyzmu lokalnego poprzez projekty– „Sprzątanie świata”, „Kawka dla Seniora”, konkurs Pomniki i zabytki Warszawy	Uczniowie	Nauczyciele
	Mini-debaty w języku obcym: <i>Should young people be more involved in their local community?</i> .	Uczniowie	Nauczyciele
	Organizacja imprez klasowych (m.in. Mikołajki, Wigilia, Wielkanoc, Walentynki, wieczorki filmowe, dyskoteki)	Uczniowie	Wychowawcy
	Opieka nad tablicą pamiątkową sanitariuszki Powstania Warszawskiego – Ewy Matuszewskiej „Mewy”.	Uczniowie	Opiekunowie SKW
	Akcje i działania podejmowane przez uczniów w ramach Szkolnego Klubu Wolontariuszy (SKW) – współpraca z Domem Dziecka, schroniskiem dla zwierząt, zbiórki charytatywne, akcja Pola Nadziei, Góra Grosza.	Uczniowie	Nauczyciele, Opiekunowie SKW
	Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych w obszarze bariery językowej oraz skutecznej komunikacji „nauczyciel – uczeń”, „uczeń – uczeń”.	Uczniowie	Nauczyciele

Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Udział w wydarzeniach kulturalnych – organizacja wycieczek do muzeów, teatru, kina, operetki, udział w festiwalach, warsztatach.	Uczniowie	Wychowawca, nauczyciele
	Informowania uczniów o nowościach literackich, filmach wartych obejrzenia.	Uczniowie	Zespół humanistyczny
	Udział w programie „Klasa w Warszawie. Warszawa z klasą.”.	Uczniowie	Nauczyciele
	Ogólnoszkolna zbiórka materiałów edukacyjnych i literatury polskiej, pomocy dydaktycznych dla szkół polskich na Wschodzie.	Uczniowie	Nauczyciele
	Informowanie o wystawach, wydarzeniach, spektaklach, które można obejrzeć online.	Uczniowie	Wychowawcy
	Współpraca z instytucjami edukacyjnymi i kulturalnymi (Bibliotekami, Domami Kultury, WCIES i innymi).	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	Uczniowie, rodzice, nauczyciele
	Udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa.	Uczniowie	Zespół nauczycieli biblioteki
	Udział w inicjatywach promujących czytelnictwo lub/i kulturę – „Lekturki spod chmurki”, „Cała Polska czyta dzieciom”, „Czytanie na trawie”	Uczniowie	Nauczyciele

	<p>Udział w konkursach patriotycznych i promujących wiedzę historyczną - Olimpiada Wiedzy o Polsce i Współczesnym Świecie, Konkurs plastyczno historyczny – Monte Cassino – Walka o Polskę - klasy 4-8, Szkolny Konkurs Historyczny: Polska między dwoma potęgami – działalność konspiracyjna 1939 – 1945 – klasy 8, Wojewódzki Konkurs Historyczny „O tempora, o mores- o czasach, o obyczajach” (Organizator- SP 11), kl.4-8 , VI Mazowiecki Konkurs Historyczny „Kampania wrześniowa 1939 roku oczami młodzieży” (Organizator- SP 380), kl.4-8</p>	Uczniowie	Nauczyciele
Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem miejsca i sytuacji	Udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne.	Uczniowie	Pedagog specjalny, pedagog, psycholog
	Zwracanie uwagi na adekwatność stroju ucznia do sytuacji.	Uczniowie	Wychowawca, nauczyciele
	Rozmowa z uczniami nt. zachowania w miejscach publicznych.	Uczniowie	Wychowawca, nauczyciele
	Netykieta w moim telefonie	Uczniowie	Nauczyciele

Realizacja celów programu w obszarze POTRZEB INDYWIDUALNYCH

WSPIERANIE INDYWIDUALNEGO ROZWOJU UCZNIĄ, STOSOWNIE DO JEGO POTRZEB I MOŻLIWOŚCI

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODBIORCY	REALIZATORZY
Wspieranie pozytywnego postrzegania siebie, budowanie własnej wartości, rozwijania indywidualnych zainteresowań.	Angażowanie uczniów w różne formy działalności: Samorząd Uczniowski, Młodzieżowa Rada Dzielnicy Ursynów, wolontariat, koła zainteresowań, konkursy, warsztaty, zajęcia integracyjne.	Uczniowie	Nauczyciele, szkolny wolontariat, pedagodzy/psycholog
	Organizacja Ogólnopolskiego Tygodnia Karier	uczniowie	J. Obuchowicz, wychowawcy.
Podejmowanie działań wobec uczniów z grupy zwiększonego ryzyka we współpracy z rodzicami, nauczycielami i innymi instytucjami.	Wsparcie dziecka poprzez różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej: - Zajęcia o charakterze terapeutycznym, dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające uzdolnienia, rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne; - Tworzenie indywidualnych planów pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z potrzebami uczniów;	Uczniowie, Rodzice, Nauczyciele	Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholog, dyrektor

	<ul style="list-style-type: none"> -Proponowanie rodzicom kontaktu z placówkami specjalistycznymi, poradnią psychologiczno-pedagogiczną; -Współpraca z OPS, z sądem rodzinnym, WCPR; -Spotkania zespołów wychowawczych i zespołów nauczycieli uczących w klasach; -Realizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zgodnie z IPET. 		
Działalność opiekuńcza.	<ul style="list-style-type: none"> -Objęcie uczniów opieką świetlicy szkolnej; - Pomoc materialna: stypendia szkolne, stypendium „Posiłek dla ucznia”, zasiłki szkolne; - Współpraca z instytucjami: OPS, Urząd Dzielnicy, Straż Miejska, Policja, Sądy, instytucje wspierające rodzinę. 	Uczniowie, Rodzice	Dyrektor, pracownicy świetlicy, pedagodzy
Upowszechnianie programów edukacyjnych i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> -Podejmowanie działań edukacyjnych w ramach programów realizowanych przez szkołę; -Organizacja prelekcji i innych form doskonalenia dla rodziców; -Umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły; 	Rodzice, uczniowie	Pedagodzy/psycholodzy, dyrektor

	-Informowanie rodziców o możliwości korzystania z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych poradni specjalistycznych.		
Doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców.	<ul style="list-style-type: none"> - Stworzenie nauczycielom możliwości korzystania z księgozbioru z pozycjami dotyczącymi tematyki psychologiczno-pedagogicznej i metodyki nauczania; - Współpraca z WCIES; - Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem podczas spotkań zespołów i Rad Pedagogicznych; - Współpraca szkoły z APS oraz Uniwersytetem Warszawskim (opieka nad praktykantami, prowadzenie zajęć ze studentami); - Wewnętrzne doskonalenie nauczycieli. 	Nauczyciele	Dyrektor, wicedyrektor A. Leśniewska, organizacje pozarządowe, pedagodzy/psycholog, Librus

V. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Program wychowawczo-profilaktyczny będzie podlegać ewaluacji, a sformułowane w niej wnioski posłużą do przeprowadzenia zmian w programie.

Ewaluacja będzie przeprowadzana na podstawie:

1. Wyników ewaluacji wewnętrznej.
2. Analizy dokumentacji szkolnej.
3. Badań dotyczących sytuacji wychowawczej w szkole.
4. Wniosków z pracy zespołów wychowawczych i przedmiotowych.
5. Rozmów z rodzicami i uczniami.